

WERKWOORDEN

REGELS VAN "AVOIR" EN "ETRE"

HOE LUIDEN OOK AL WEER DE REGELS VOOR DE UITGANGEN VAN DE VOLTOOIDE DEELWOORDEN ?

REGEL VAN "ETRE" (=ZIJN; =WORDEN)

Het voltooid deelwoord richt zich naar het ONDERWERP van de zin, waar dat onderwerp ook mag staan. Vrouwelijk enkelvoud: Toevoeging van "e".

Manlijk meervoud (als er één "man" of één zaak die manlijk is, bij staat, dan neemt het voltooid deelwoord de manlijke uitgang aan !): Toevoeging van "s" (maar niet wanneer er al een "s" staat !).

Vrouwelijk meervoud ? Toevoeging van "es" (ook wanneer er al een "s" staat !).

In feite is het dus dezelfde regel als die van het bijvoeglijk naamwoord...

Il est arrivé (Il est grand). Elle est arrivée (Elle est grande).

Sont-ils arrivés à l'heure ? (Sont-ils grands ?)

Marie, Stéphanie et Paul sont descendus à la gare.

Les valises ont été mises à la consigne.

(Zie bij de "avoir"-regel voor de werkwoorden met "se")

REGEL VAN "AVOIR" (=HEBBEN):

Het voltooid deelwoord richt zich naar een LIJDEND VOORWERP MITs dat lijdend voorwerp <ergens> in de zin vooraf gaat aan een vorm van avoir. De uitgangen zijn gelijk aan de hierboven genoemde, bij "ETRE".

J'ai vu Eva. Je l'ai vue.

J'ai vu Eva et Gilbert. Je les ai vus.

J'ai rencontré les filles et Gérard. Je les ai rencontrés.

Tu as lu ces livres. Quels livres as-tu lus ? Les livres que tu as lus.

_____ Vergelijk:

Elle nous a écrit (écrire à qqn >>> nous=3 >> geen uitgang)

Elle nous a parlé (parler à qqn >>> nous=3 >> geen uitgang)

Elle nous a vus (voir qqn >>> nous=4 >> wel uitgang)

N.B.-1 De ETRE-REGEL verandert in de AVOIR-REGEL bij werkwoorden met "se":

Nous nous (=4) sommes lavés. Nous nous (=3) sommes lavé les mains.

Les mains que (=4) nous nous sommes lavées.

Ils se(=3) sont écrit des lettres. Les lettres qu'(=4) ils se sont écrites.

Elles s'(=3) étaient promis de ne plus faire les mêmes fautes

N.B.-2 Bij een tweede/ extra werkwoord als infinitif gaat de AVOIR-REGEL niet op wanneer

het lijdend voorwerp (=4) niet de handeling verricht, grammaticaal gezien, van die infinitif:

_____ Je <ne> les ai <pas> vus travailler (= personen die wel aan het werk zijn geweest)
Nous <ne> les avons <pas> entendu chanter (= liedjes die niet zelf zingen)
Nous <ne> les avons <pas> entendues chanter (= de personen hebben wel gezo-
gen)

_____ Het voltooid deelwoord "fait" van faire kan onveranderd gelaten worden wanneer nog
een infinitif volgt:

je l'ai fait construire (l'= la maison)
maar:
tu l'as laissée tomber (l'= la tasse)

N.B.-3 Kijk uit bij infinitif-constructies:

Na gegeten te hebben, is zij naar buiten gegaan
Après avoir déjeuné/ dîné, elle est sortie
(=Après qu'elle a déjeuné/ diné, elle est sortie)

Voordat jij naar de kapper was gegaan, heb je je haar gewassen
Avant d'être allé<e> chez le coiffeur, tu t'es lavé les cheveux
(=Avant que tu fusses/ sois allé<e> chez le coiffeur, tu ....)

Na gewandeld te hebben met mijn vriend, ben ik naar huis gegaan
Après m'être promené avec mon ami, je suis rentré<e>
(=Après que je m'étais promené avec mon ami, je ...)

N.B.-4 Zonder hulpwerkwoord:

des lettres écrites <par mon père>
un texte lu >> des textes lus

Ook:

Eux sortis, je pouvais enfin parler à ma mère
Sa ronde finie, le policier regagne le commissariat

***